

Posudek na bakalářskou práci Renáty Bohuslavové

Práce vznikala poměrně dlouho a myslím, že se to na její kvalitě projevilo. Její téma (odsun/vyhnání/transfer/vysídlení Němců z českých zemí) je sice už dost důkladně zpracováno v politické historii, zčásti v orální historii a v literatuře, ale chybí analýza dobové politické a literární publicistiky. Tuto mezeru může nyní aspoň částečně zacelit práce Renáty Bohuslavové.

Autorka práce musela nejdřív podniknout heuristický průzkum dobového tisku, deníků a časopisů. Sama konstatuje, že toto studium nebylo úplně snadné, protože mnohé exempláře dobového tisku se nedochovaly a jiné jsou poškozené. První části její práce jsou historickým úvodem do situace (česko-německé vztahy před válkou, časopisy Přítomnost a Sbratření a aktivity Přemysla Pittra; formování myšlenky transferu Němců během války). Není to jen obligatorní berlička, téma práce to vyžaduje, protože dějiny nezačaly 8. května 1945 a do poválečné situace se promítaly složité vzájemné vztahy v minulosti.

Vlastní jádro práce však spočívá v analýzách poválečného tisku. Renáta Bohuslavová sleduje problematiku ve velkých, vesměs stranických denících (Rudé právo, Právo lidu, Svobodné slovo a Lidová demokracie), ale hlavní pozornost věnuje několika nezávislým periodikům (Obzory, Vývoj, Dnešek), které se dokázaly vymknout z proudu dobového nacionalistického a třídního populismu (který se dnes jeví jako první krok na cestě k nesvobodě v komunistickém režimu) a pravdivě informovaly o přehmatech a zločinech, které se při nuceném transferu Němců daly. Všimá si mimo jiné odlišné rétoriky zejména prvních tří ze zmíněných deníků, jež byla založena na tendenční podpoře „spravedlivého odsunu“, a uvedených časopisů přinášejících konkrétní doložená fakta. Portréty osobností jako byli Přemysl Pitter, Pavel Tigrid, Ferdinand Peroutka a Michal Mareš jsou cenným příspěvkem ke kulturnímu životu v českých zemích.

Práce je napsána promyšleně, formulována přesně a stylisticky výstižně. Jen vzácně najdeme drobné nepřesnosti (např. na str. 7, kde je Mladá fronta zařazena mezi deníky politických stran, Brugel v poznámce 2 na téže straně namísto Brügel).

Domnívám se, že práce splňuje, ba překračuje kritéria pro bakalářské práce, že je přínosná a že Renáta Bohuslavová v ní prokázala dobrou orientaci v literatuře předmětu, znalost historických i kulturních souvislostí a schopnost analýzy a komparace textů. Navrhuji známku „výborně“.

